

Emtia Piyasasındaki Son Gelişmeler ve Beklentiler

Mart 2018

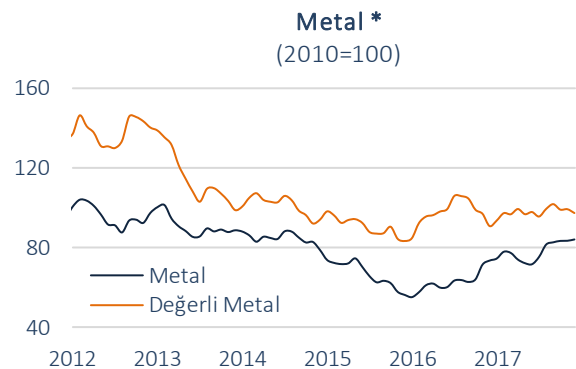
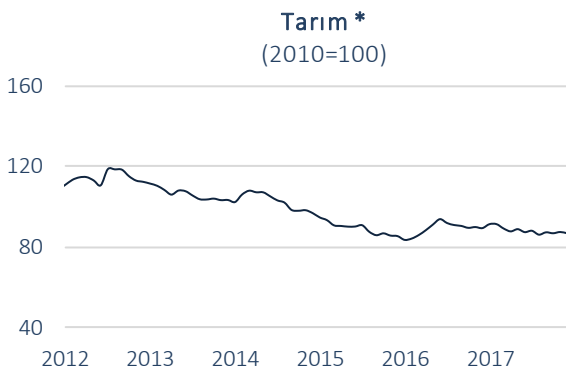
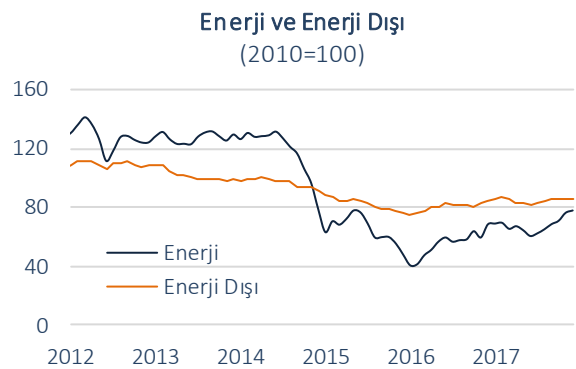
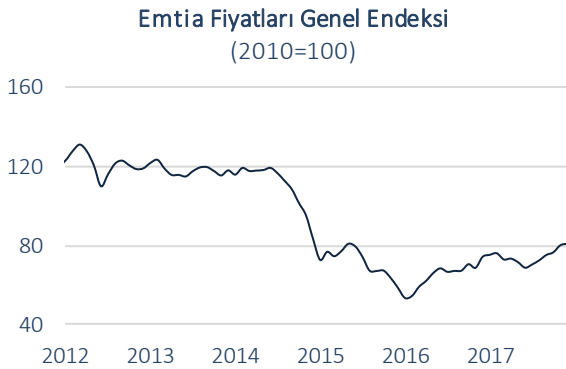
Türkiye İş Bankası A.Ş.
İktisadi Araştırmalar Bölümü

Emtia Piyasasındaki Son Gelişmeler ve Beklentiler

Mart 2018

- > Emtia fiyatları, 2017’de küresel talep koşullarındaki iyileşme paralelinde toparlandı. Önümüzdeki dönemde, küresel ticaretin ve ekonomik aktivitenin seyrinin emtia fiyatlarını desteklemeye devam etmesi bekleniyor.
- > 2017’nin ilk yarısında gerileme eğilimi sergileyen enerji fiyatları Temmuz ayında başlayan toparlanmanın etkisiyle kayıplarını telafi ederek yılı yükselişle tamamladı. 2018’de güçlü talebin yanı sıra arz yönlü gelişmeler fiyatlar üzerinde etkili olmaya devam edecek.
- > Küresel ekonomiye yönelik artan iyimserlik paralelinde 2017 yılında endüstriyel metal fiyatlarında artış gerçekleşti. Değerli metallerde ise, küresel risk algısındaki iyimserlikle birlikte yatırımcıların alternatif araçlara yönelmesiyle fiyatların baskı altında kaldığı izlendi. 2018 yılında endüstriyel metal fiyatlarında Çin ekonomisinin seyrinin belirleyici olmaya devam etmesi beklenirken değerli metal fiyatlarının 2017 yılındakine benzer bir seyir izleyeceği tahmin ediliyor.
- > Tarım ürünlerinin fiyatları 2017 yılı boyunca rekolteye yönelik iyimser beklentiler ve yüksek stok seviyeleri nedeniyle nispeten yatay bir seyir izledi. Tarımsal emtia fiyatlarının seyrinde 2018 yılında önemli bir değişiklik beklenmiyor.

Emtia Fiyat Endeksleri

*Enerji dışı endeksin alt endeksleri arasında yer almaktadır.

Kaynak: Dünya Bankası, İAB hesaplamaları

Enerji

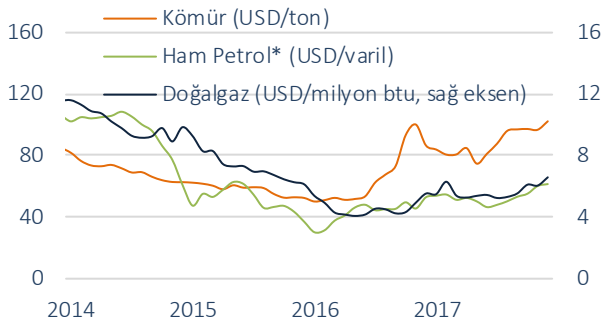
- > 2018 yılında enerji piyasalarında ham petrol üretimine yönelik kısıntılar, küresel talebin seyri ve ABD'de kaya petrolü üretimi yakından takip edilecek.
- > Çin'in çevre kirliliğini kontrol altına almak için alacağı önlemler kömür fiyatları açısından önem arz ederken, doğalgazda sanayi talebinin ve yeni kapasite yatırımlarının ön planda olması bekleniyor. Jeopolitik riskler, enerji fiyatları görünümünde başat rol oynamaya devam edecek.

Ham petrol fiyatları 2017'de güçlü talep, azalan stoklar ve petrol üreticisi ülkelerin arz kısıtlamaları nedeniyle yıllık bazda ortalama %23,8 yükseldi. Ham petrol fiyatlarının, verimliliği giderek artan ABD kaya petrolü üretimine rağmen, güçlü talep ve üretici ülkelerin üretim kısıntısı kararının etkisiyle güçlü seyrini koruması bekleniyor. OPEC ve Rusya başta olmak üzere petrol üreticisi ülkelerin üretim kısıntısını derinleştirme yönünde atabilecekleri yeni adımlar ve üretici ülkelerde arzı kesintiye uğratabilecek jeopolitik riskler enerji fiyatları üzerindeki yukarı yönlü riskler arasında yer alıyor.

2017'de petrol fiyatlarındaki yükseliş **doğalgaz** fiyatlarına da yansdı. 2018 ve izleyen yıllarda, çevresel önlemlerle kömürden doğalgaza geçiş sürecinin sonucunda sanayi kaynaklı talepte artış ve fiyatlarda yükseliş bekleniyor. Ayrıca, dünya genelinde kullanımı yaygınlaşan LPG talebi de fiyat artışını destekleyen unsurlar arasında yer alıyor.

2017'de **kömür** fiyatlarındaki artış küresel ekonomik aktivitedeki olumlu seyir, Çin'in çevresel faktörleri göz önünde bulunduran ve üretimi kısıtlayan uygulamaları paralelinde belirginleşti. Kömür piyasasında 2017'de üretimi ve alım-satımı etkileyen hava muhalefeti ve grev gibi unsurların geçici olması nedeniyle fiyatların 2018 ve izleyen yıllarda arz fazlası ve tüketimi azaltıcı önlemler paralelinde gerilemesi bekleniyor.

Enerji Fiyatları

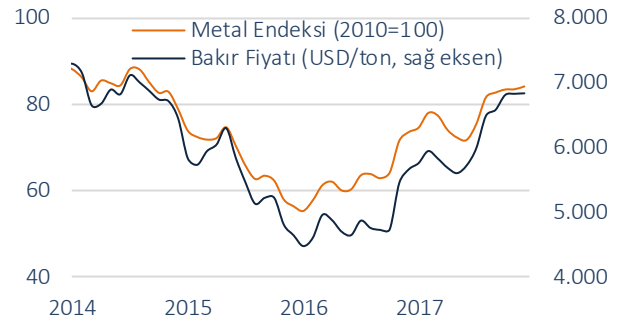
(*)Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır. Fiyat kıyaslamalarında yıllık ortalamalar kullanılmıştır.

Endüstriyel Metaller

- > Metal fiyatlarında tarihi zirvelerin test edildiği gözleniyor.
- > Metal fiyatları, 2018'de de küresel üretim, Çin'in talebi, arz ve talep kaynaklı sıkıntılar ile stok seviyelerine ilişkin veri akışından etkilenecek.

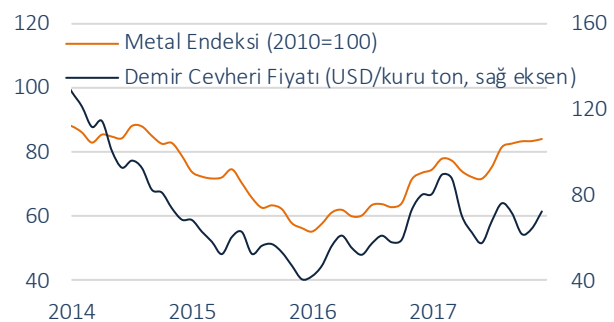
Bakır fiyatları 2017 yılında, güçlü talebin yanı sıra arz yönlü endişeler nedeniyle %26,7 oranında artarak son 3 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Küresel bakır piyasasının 2018 yılında arz-talep açısından daha dengeli bir görünüm sunması bekleniyor. Diğer yandan, en büyük üretici ülkelerdeki (Şili ve Peru) toplu sözleşme görüşmelerinin seyri fiyatlar üzerinde yukarı yönlü risk oluşturabilir. Geniş kullanım alanı nedeniyle bakır fiyatları küresel ekonomik aktivitenin seyri açısından da bir öncü gösterge niteliği taşıyor.

Bakır Fiyatı ve Metal Endeksi

2017 yılında **demir cevheri** fiyatları genel beklentilerin aksine, kış aylarında Çin'deki çelik üretimi kısıtlamalarının da desteğiyle yıllık bazda %22,8 arttı. Bununla birlikte, demir cevheri fiyatlarının önümüzdeki dönemde hava kirliliği nedeniyle Çin kaynaklı talebin azalması paralelinde baskı altında kalacağı öngörülmüyor. Öte yandan, çevresel faktörleri gözetilen politikalar nedeniyle Çin'de sanayi kuruluşlarının cevher oranı yüksek demir talebinin canlı kalacağı düşünülüyor. Küresel anlamda en büyük

Demir Cevheri Fiyatı ve Metal Endeksi

Kaynak: Dünya Bankası

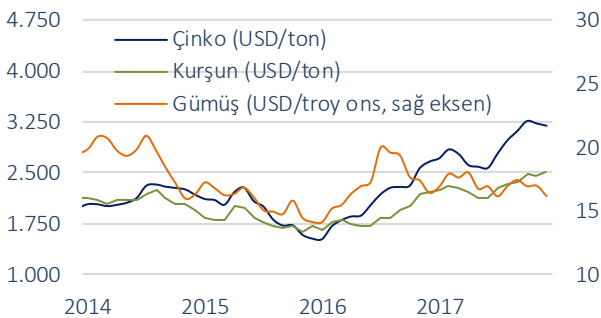
ihracatçılar olan Avustralya ve Brezilya'daki üretim maliyetleri ile en büyük ithalatçı Çin'deki talep koşulları, fiyatları belirleyen temel unsurlar olmaya devam edecek.

Alüminyum fiyatları, olumlu küresel koşulların yanı sıra önümüzdeki dönemde Çin'in hava kirliliği ile mücadele kapsamında aldığı önlemler nedeniyle üretim kapasitesinin daralacağı öngörülmesi ile 2017 yılında hızlı artarak son 5 yılın en yüksek seviyesine yaklaştı. Önümüzdeki yıllarda, dünya üretiminden %60, tüketiminden %50 pay alan Çin'deki gelişmelerin, alüminyum fiyatlarını belirleyen temel unsur olması bekleniyor. Ayrıca, Avrupa ve ABD'de yeniden üretime başlaması planlanan fabrikalar ile ilgili gelişmeler, boksit ve alümina hammadde fiyatları alüminyum fiyatlarının gelişimi açısından yakından takip edilecek.

Son yıllarda arz fazlası ile oluşan büyük stoklar nedeniyle baskı altında olan **nikel** fiyatları, 2017 yılında güçlü paslanmaz çelik talebi, elektrikli araçlar nedeniyle talebin artacağı beklentileri, Filipinler ve Avustralya'da önemli madenlerin kapatılması gibi nedenlerle yüksek oranlı artış kaydetti. Böylece nikel fiyatları, 2017 yılının son çeyreğinde 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine yükseldi. Stokların seyri ve en büyük tüketici olan Çin'deki ekonomik aktivite, nikel fiyatlarının 2018 yılındaki seyri için belirleyici olacak.

2017 yılında **kurşun** fiyatları pil sanayi kaynaklı artan talep, düşen stoklar ve Çin'de kapatılan eski madenler nedeniyle yıllık bazda %24 artarak Aralık ayında 2.500 USD/ton fiyat seviyesini geçti. Kurşunda, 2018 yılında da arz yönlü sorunların devam etmesi ve bu durumun fiyatlarda yukarı yönlü risk yaratması bekleniyor. Diğer yandan, mevcut fiyat seviyelerinin desteği ile hurda pillerden geri dönüşüm ile temin edilecek miktarın ve yeni madenlerin açılması eski madenlerin yeniden devreye alınması ile sağlanacak üretim artışının kurşun fiyatlarında orta vadede denge oluşturması bekleniyor.

Çinko, Kurşun ve Gümüş Fiyatları

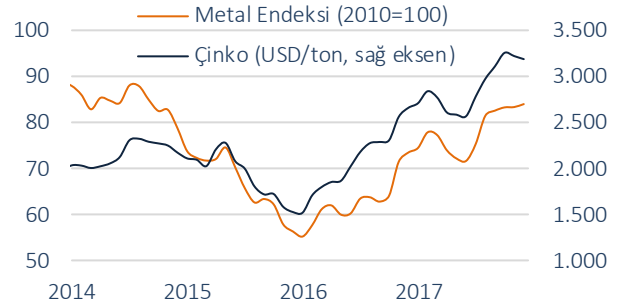

Fiyat kıyaslamalarında yıllık ortalamalar kullanılmıştır.

Kaynak: Dünya Bankası

Olumlu seyreden küresel büyüme kaynaklı talep, yüksek çelik fiyatları ve arz sıkıntıları nedeniyle keskin fiyat artışları kaydeden ve son yılların en yüksek fiyat seviyelerinin izlendiği **çinko** için 2018 yılında da arz yönlü sıkıntıların devam etmesi bekleniyor. Önümüzdeki dönemde yüksek fiyatların tetikleme ile başlıca üretici ülkelerde çinko üretiminin artması beklense de, sanayinin yüksek fiyatlar ve temin sıkıntısı nedeniyle çinkoya daha az bağımlı galvanizleme tekniklerine veya diğer metallere dönüyor olması, orta vadede fiyat üzerindeki aşağı yönlü riskler olarak değerlendiriliyor.

Çinko Fiyatı ve Metal Endeksi

2017 yılında Çin'de stok miktarlarındaki azalış **kalay** fiyatları üzerinde baskı oluşturmaya devam etti ve fiyatlar yıllık ortalamalar bazında 2016'ya göre %11,9 arttı. 2018 ve izleyen dönemde tüketici ve otomotiv elektroniği ile pil endüstrisindeki üretim kaynaklı talep ve stokların seyri kalay fiyatları üzerinde etkili olacak faktörler olarak öne çıkıyor.

Değerli Metaller

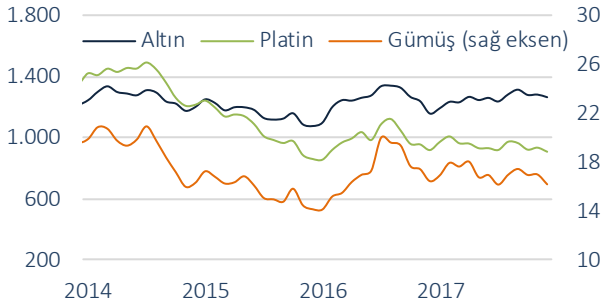
> *Güvenli yatırım aracı olarak değerlendirilen değerli metaller 2018 yılında da küresel ekonomik aktiviteye ve jeopolitik gelişmelere paralel bir seyir izleyecek.*

Altın fiyatları, 2017 yılını küresel risk iştahındaki artış paralelinde 2016 yılına göre bir miktar düşerek kapattı. Altın fiyatlarının 2018 yılında da, jeopolitik risk ile ilgili gelişmelerden etkilenerek dalgalı bir seyir izleyeceği öngörülüyor. Risk iştahı, küresel ekonomik aktivite, tasarruf amaçlı ve mücevherat sektörü kaynaklı talep, fiziki talebin yüksek olduğu gelişmekte olan ülkelerdeki büyüme hızı, Fed'in para politikasındaki normalleşme sürecinde atacağı adımların ABD 10 yıllık hazine tahvillerine yansımaları ve bu dönemde ABD dolarının değerindeki gelişmeler ile jeopolitik riskler altın fiyatlarının seyrinde belirleyici olacak. Altın fiyatlarında 2018 yılında bir miktar gerileme bekleniyor.

Altın ile benzer koşullardan etkilenen **gümüşte** de 2017'de yatırım amaçlı talep miktarı azaldı ve gümüş fiyatları yatay seyretti. Üretim tarafında ise gümüşün doğadan birlikte çıkarıldığı çinko ve kurşun üretimlerindeki gerileme, gümüş arzını olumsuz etkiledi. Fotovoltaik güneş paneli imalatı için gümüş talebi güçlü seyretse de yeni teknoloji ve ikame malzemeler nedeniyle bu talebin de önümüzdeki dönemde azalması öngörülüyor. Altın ile yüksek korelasyona sahip gümüş fiyatlarının 2018'de bir miktar gerilemesi bekleniyor.

Platin fiyatları 2017'de dizel araçlardaki gaz emisyonuna ilişkin soruşturma sonucu azalan endüstriyel talep nedeniyle baskı altında kaldı. Yeni dizel araç düzenlemelerinin daha fazla platin kullanımını gerektirmesi, en büyük üretici olan Güney Afrika'daki maden firmalarının güçlenen rand ile artan maliyetleri paralelinde arz ile ilgili sıkıntıların devamı, benzinli otomobil üreticilerinin fiyatı ciddi oranda yükselen paladyumdan platine geçiş planları platinin önümüzdeki dönem için fiyat tahminlerini yukarı taşıyor.

Değerli Metal Fiyatları (USD/troy ons)

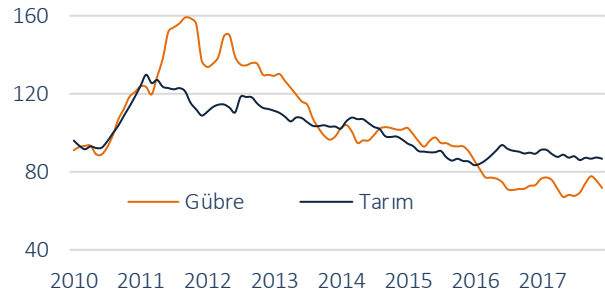

Tarım

- > *Olumlu hava koşullarının sağladığı rekor artış, genişleyen üretim alanları ve tarihsel yüksek seviyelerde seyreden stoklar küresel talebe rağmen tarım fiyatlarının genel olarak baskı altında kalmasına neden oluyor.*
- > *Düşük seyreden tarım fiyatlarının önümüzdeki dönemde arz koşullarında yaratabileceği bozulma yakından takip edilecek. Düşük tarım fiyatları aynı zamanda gübreye olan talebi de olumsuz etkileyebilecek.*

Dünyada en çok üretilen ve tüketilen hububat olan **mısır** fiyatları 2017'de yıllık bazda %2,9 oranında geriledi. Nişasta, hayvan yemi ve etanol üretimi gibi çok çeşitli kullanım alanları bulunan mısır açısından da, buğdayda da olduğu gibi ekim alanlarının azalması ve soya lehine

Tarım ve Gübre Fiyat Endeksleri (2010=100)

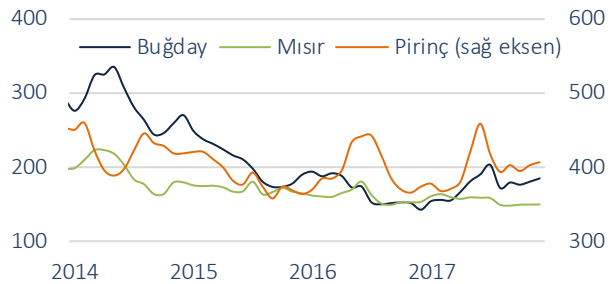

gelişmesi bekleniyor. Bir biyoyakıt olan etanol üretimine ilginin artmasından olumlu etkilenen mısır için; Brezilya ve Arjantin'de iyi mahsul beklentisi ile yüksek stoklar fiyatlar üzerinde diğer önemli faktörler olarak sıralanıyor. Önümüzdeki dönemde mısır fiyatlarının yatay seyredeceği öngörülüyor.

Pirinç fiyatları yaz aylarında olumsuz hava koşulları nedeniyle güçlenen rekor kaygıları nedeniyle 450 USD/ton seviyeleri aşsa da 2017 kapanışı 400 USD/ton seviyelerinde gerçekleşti. Son 10 yılın en yüksek seviyelerinde seyreden stokların 2018 yılında fiyatları baskılaması beklenirken, özellikle Asya ülkelerinde devam etmesi öngörülen üretici destek politikaları, en büyük üretici ve tüketici ülke olan Çin'in pirinç ithalatı ile ilgili uygulamaları yakından takip edilecek.

2012 yılından beri düşme eğilimindeki **buğday** fiyatları 2017'de yıllık ortalama bazında %4,2 artış kaydetti. Kuzey Amerika'da yaşanan kar fırtınasının ve soğuk iklim koşullarının rekorları etkileyeceği endişesi ile artış kaydeden fiyatlar, izleyen aylarda etkinin marjinal kaldığı fakat mahsul kalitesini düşürülebileceği yönünde gelen veriler ile dalgalandı. Ülkemizde 2016 yılında 20,6 milyon ton olan buğday üretimi 2017 yılında %4,4 artışla 21,5 milyon tona yükseldi.

Başlıca Tahıl Fiyatları (USD/ton)

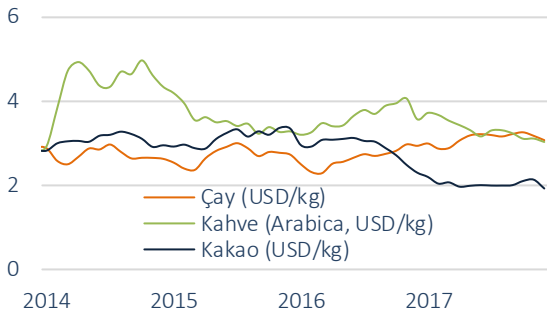
2018 yılında küresel üretimde azalma gözlenmesi olasılığı olsa da Kanada ve Avrupa Birliği üretiminin bu açığı bir

ölçüde kapatması bekleniyor. Tüm bu unsurlar ile birlikte son 30 yılın zirvesinde seyreden stoklar, küresel talebin çok fazla değişmeyeceğinden hareketle, buğday fiyatında yukarı yönlü riskleri sınırlandırıyor.

Kahve için 2018 yılında, ABD ve Avrupa kaynaklı talebin güçlü seyretmesi, gelişmekte olan ülkelerde de tüketimin artması bekleniyor. En büyük üretici Vietnam'da uygun miktardaki yağışlar nedeniyle artması beklenen Robusta rekoltesi ile Brezilya'da "yok" yılı olması beklenen 2017-Ekim/2018-Eylül dönemindeki Arabica üretim miktarları yakından izlenecek. Brezilya realinin değeri, üreticilerin düşen fiyatlar nedeniyle bekleme eğilimleri de kahve fiyatlarının seyri açısından önem taşıyor. Ayrıca, El Niño'nun tersine ekvatoryal Pasifik bölgesinin alışılmadık ölçüdeki soğuk okyanus suyu sıcaklıkları ile karakterize edilen La Niña iklim koşulları, 2018 yılında rekolteyi baskılayabilir. Bu faktörler ışığında kahve fiyatlarında önümüzdeki dönem artış beklenmiyor.

2017'nin olumlu geçen hava koşulları, diğer tarım ürünleri gibi **kakaoyu** da etkiledi. Kakao fiyatları; Fildişi Sahili, Gana ve Latin Amerika'dan gelen "berekatli mahsul" haberleri ile bir önceki yıla göre %29,8'lik düşüş kaydederek yılın son ayında 2 USD/kg seviyesinin altına gördü. 2018 yılında La Niña nedeniyle yüksek miktar ve kalitede hasat beklenmiyor. Ancak, Batı Afrika'da olumlu beklenen rekolte ile ilgili haberler yakından izlenecek. Ayrıca, yüksek seviyedeki stoklar önümüzdeki dönemde fiyatlarda yükseliş beklentilerini sınırlandırıyor.

Çay, Kahve ve Kakao Fiyatları

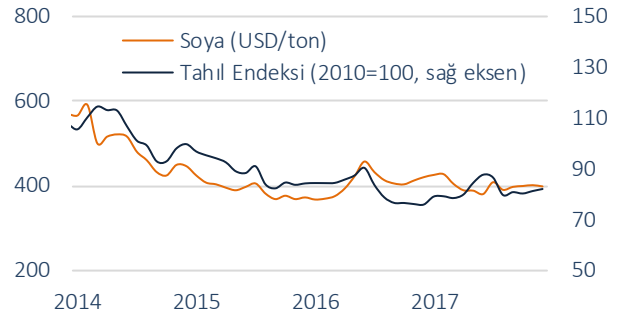

2016 yılında Sri Lanka ve Doğu Afrika'daki olumsuz hava koşulları nedeniyle kalitesi ve fiyatları düşen **çay**, 2017 yılında mahsuldeki kalite artınca kayıplarını telafi etti. 2018 yılında çay fiyatlarının dar bir bantta işlem görmesi bekleniyor. Ayrıca, La Niña 2018 yılında Çin, Kenya ve Vietnam çay üretimini olumsuz etkileyebilir.

El Niño nedeniyle 2015/2016 döneminde azalan rekolte ardından, 2017 yılında yenilebilir yağ

üretiminde (kanola, palm, soya ve kolza) rekor seviyede rekolteye ulaşıldı. En büyük **soya** üreticileri olan Arjantin, ABD ve Brezilya'daki olumlu iklim koşulları ve bazı bölgelerde mısırdan soya üretimine geçiş sonucunda, 2017 rekoltesi tarihi yüksek seviyede gerçekleşti. Soyanın hayvan yemi üretiminde kullanımının yaygınlaşması da orta vadede talebi destekliyor. Önümüzdeki dönemde soya ve soya yağı fiyatlarının gelişimi; Çin ve Hindistan kaynaklı talebin seyri, soya yağından biyodizel üretiminin gelişimi (Arjantin, ABD), 2018 yılında üretime katılan yeni alanlar ve hava koşullarına bağlı olacak. Buğday ve mısır ürünlerine kıyasla soya üretiminin ve fiyatlarının daha güçlü seyretmesi bekleniyor. 2017 yılını yıllık bazda %4,5'lik yükselişle kapatan soya yağı fiyatlarının da artış eğilimini koruyacağı düşünülüyor.

Soya Fiyatı ve Tahıl Endeksi

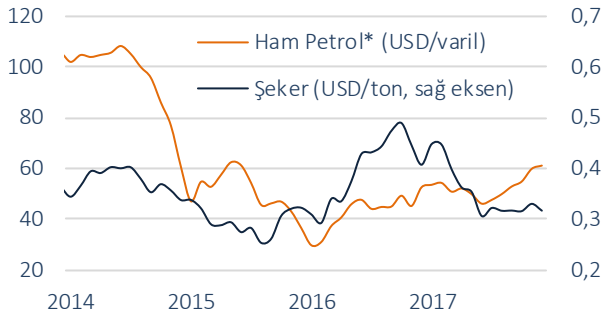
Kırmızı et fiyatları güçlü küresel talep sonucu 2017 yılında bir önceki yıla göre %7,6 artış kaydetti. Düşük hububat fiyatları, yem ile hayvancılığın yaygın olduğu ABD gibi ülkelerde üretimi olumlu etkiledi. Dünya genelinde düşme eğilimindeki yem maliyetleri ve olumlu seyreden canlı hayvan fiyatları nedeniyle, sığır sayısının ve dolayısıyla kırmızı et üretiminin artmaya devam etmesi bekleniyor. Bu durumun gelecek dönemlerde güçlü talebe rağmen fiyatlar üzerinde baskı oluşturacağı ve fiyatların yatay seyredeceği değerlendiriliyor.

Uzun yıllardır düşme trendi içinde olan **şeker** fiyatları, arz yönlü endişeler nedeniyle 2017'de de yıllık bazda %12,5 geriledi. Bu gelişmede; sağlık açısından endişelerle azalmaya devam eden talep, üretici ülkelerde olumlu gerçekleşen rekolte, Avrupa Birliği'nin ihrac kotasını kaldırması gibi faktörler etkili oldu. Şeker fiyatlarındaki volatilitenin, petrol fiyatlarındaki hızlı yükselişlerin tetiklediği etanol yakıtı talebi ile birlikte arttığı gözleniyor. Üretim süreçleri benzer hammaddelerden oluşan şeker ile etanol fiyatları arasındaki marj, etanol üretimi lehine devam ediyor. Tüm bu faktörler göz önüne alındığında

(*) Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır. Fiyat kıyaslamalarında yıllık ortalamalar kullanılmıştır.

şeker fiyatlarının önümüzdeki dönemde yatay bir seyir izlemesi bekleniyor.

Şeker ve Ham Petrol Fiyatları

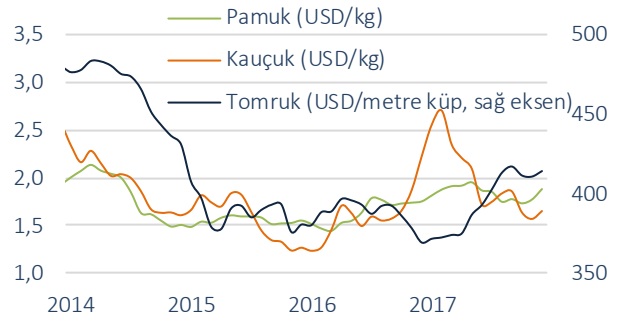

Küresel arz koşulları, en büyük üreticilerden Kanada'daki orman yangınları ve kasırgalardan olumsuz etkilenince, 2017 yılı sonunda **tomruk** fiyatları beklentileri aşarak 400 USD/m³ fiyat seviyesine ulaştı. Önümüzdeki dönemde; inşaat ve üretim sektörlerinden beklenen güçlü talep, ABD ve Kanada arasındaki ticaret görüşmeleri ve Rusya'ya uygulanan yaptırımlar tomruk fiyatı üzerinde yukarı yönlü risk oluşturuyor.

2017 yılının ilk aylarında ABD'nin ihracatındaki artış ve azalan stoklar paralelinde yükselerek 2014'ten beri en yüksek seviyesine ulaşan **pamuk** fiyatları 2017'yi 2016'ya göre %12,2 artışla kapattı. Fiyatlar yılın ikinci yarısında daha dengeli bir görünüm sergilerken bunda en büyük üreticiler olan Hindistan ve Çin'den gelen olumlu üretim haberleri etkili oldu. 2018 ve izleyen yıllarda pamukta arz sıkıntısı beklenmiyor.

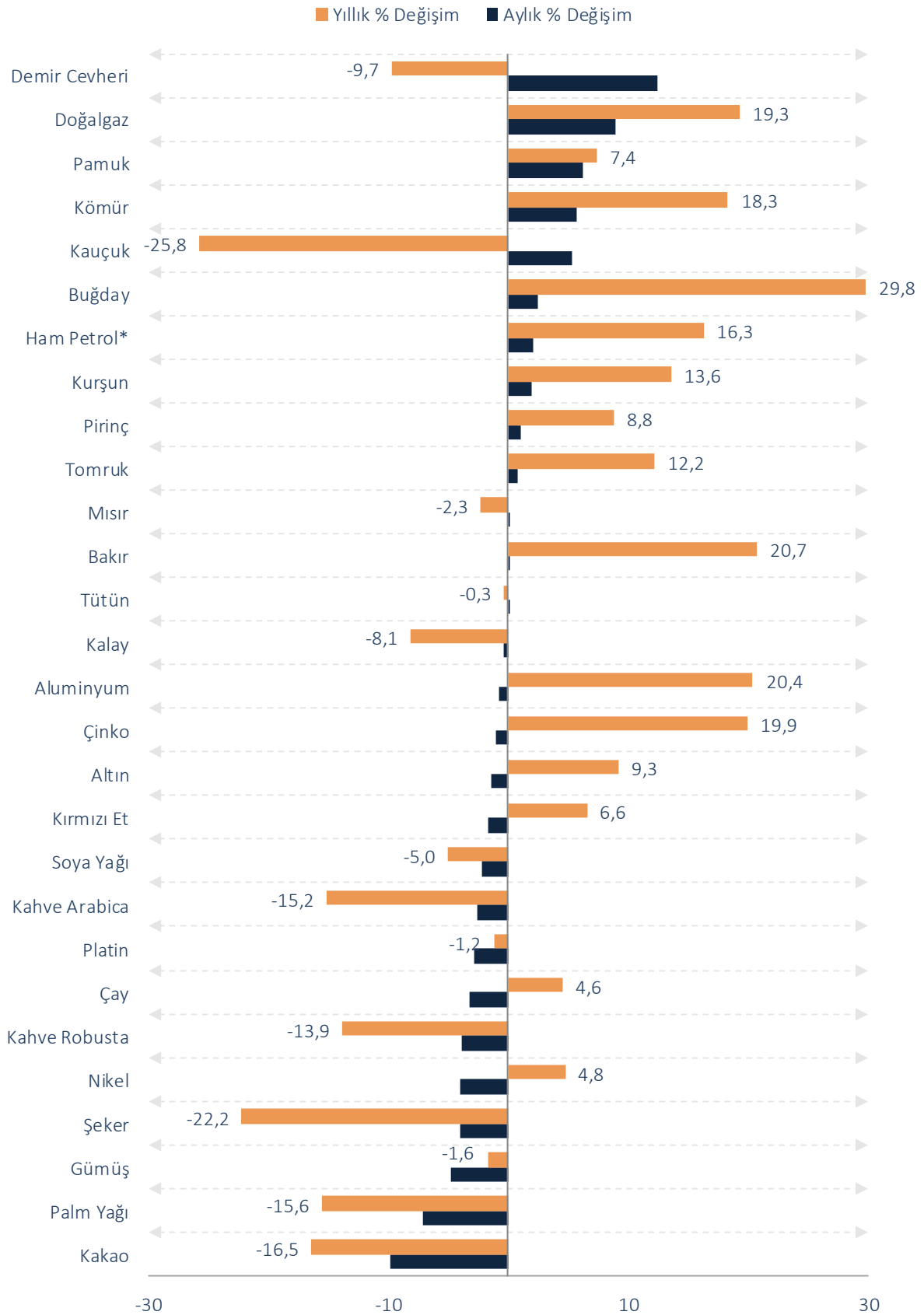
Son yıllarda düşük seyreden **kauçuk** fiyatları, Güneydoğu Asya'da meydana gelen sel felaketlerinde ağaçların zarar görmesi nedeniyle 2016'nın son çeyreği ile 2017'nin ilk çeyreğinde önemli bir yükseliş kaydetmiş idi. Malezya ve Tayland'dan gelen yüksek üretim haberleri ile yılın geri kalan kısmında fiyatlar bir miktar gerilese de bir önceki yıla göre %24 artış kaydedildi. Arz sıkıntılarının 2018 yılında da fiyatı etkileyen başat faktör olması beklenirken, gelişmekte olan ülkelerdeki araba sahipliğinin artması, yüksek petrol fiyatlarının sentetik kauçuk fiyatlarına etkisi ve La Niña'nın üretim üzerindeki olası olumsuz etkileri kauçuk fiyatları açısından takip edilecek.

Pamuk, Kauçuk ve Tomruk Fiyatları

Emtia Fiyatları

Aralık 2017

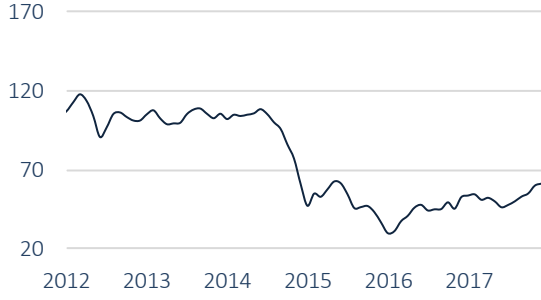

(*) Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

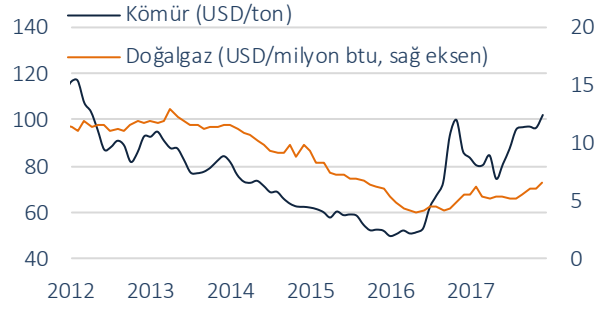
Kaynak: Dünya Bankası, İAB hesaplamaları

Emtia Fiyatları

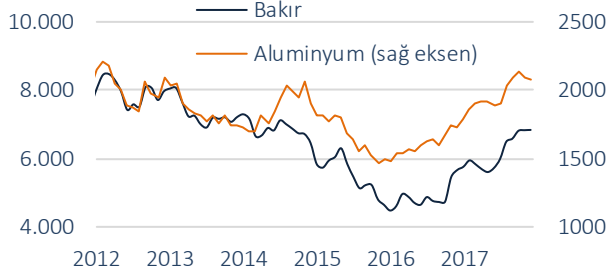
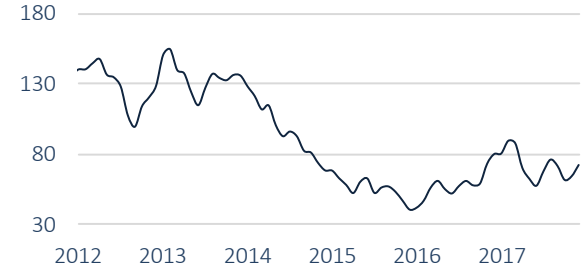
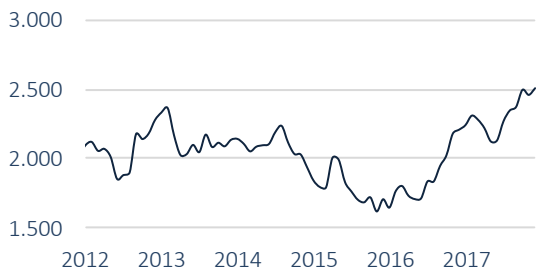
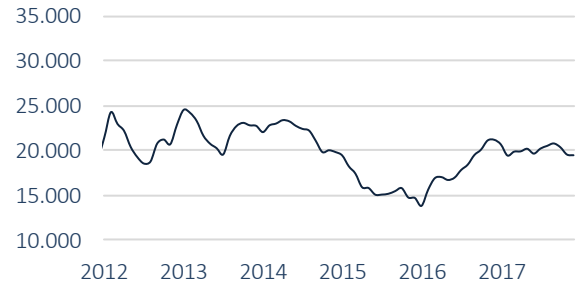
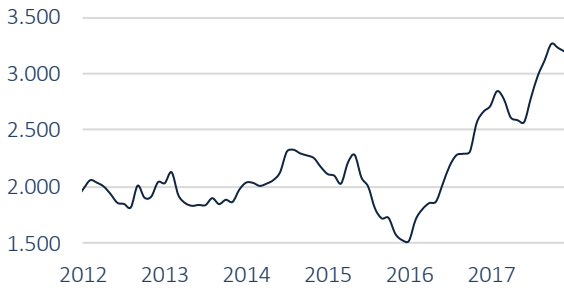
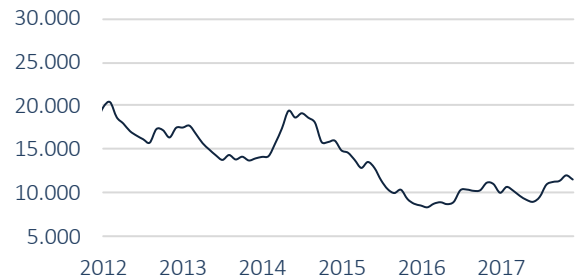
Enerji

Ham Petrol*
(USD/varil)

Doğalgaz ve Kömür Fiyatları

Endüstriyel Metaller

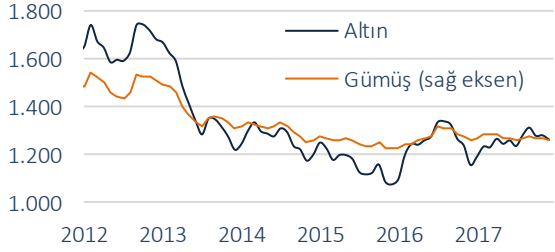
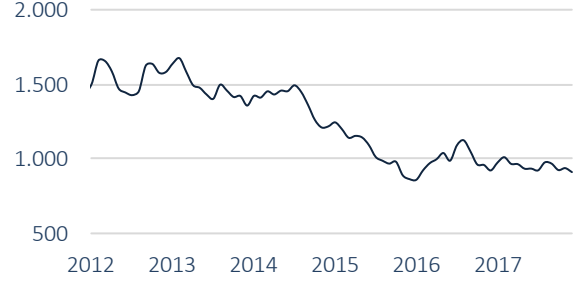
Bakır ve Alüminyum Fiyatları
(USD/ton)Demir Cevheri
(USD/ kuru ton
%63,5 demir)Kurşun
(USD/ton)Kalay
(USD/ton)Çinko
(USD/ton)Nikel
(USD/ton)

(*) Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

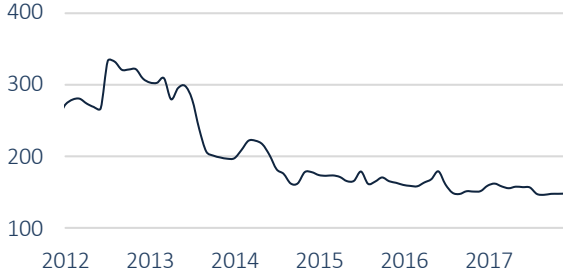
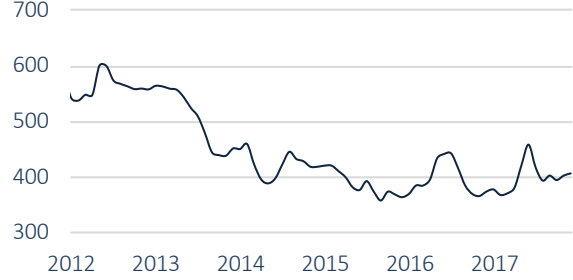
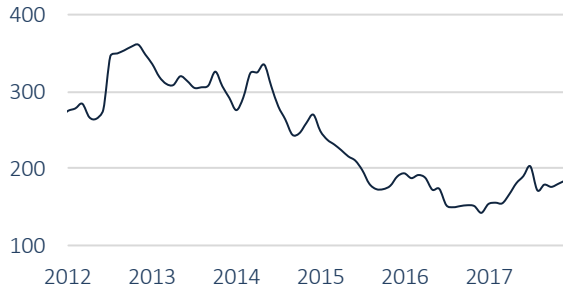
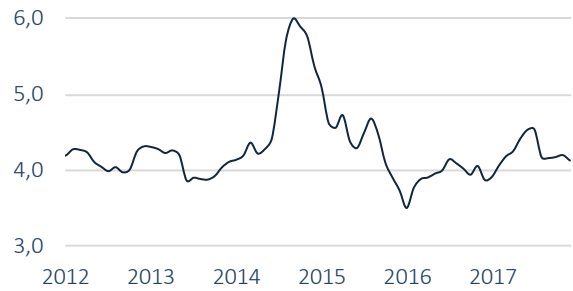
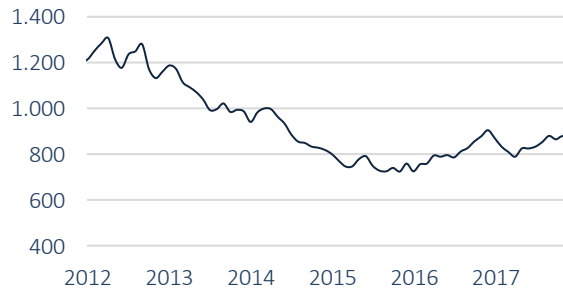
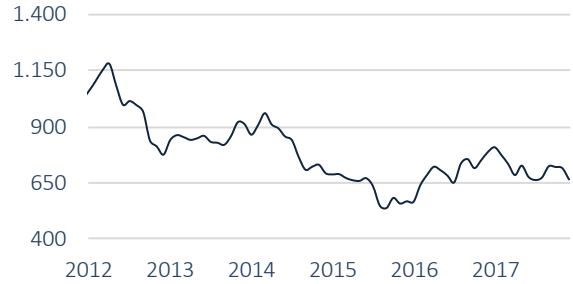
Kaynak: Dünya Bankası

Emtia Fiyatları

Değerli Metaller

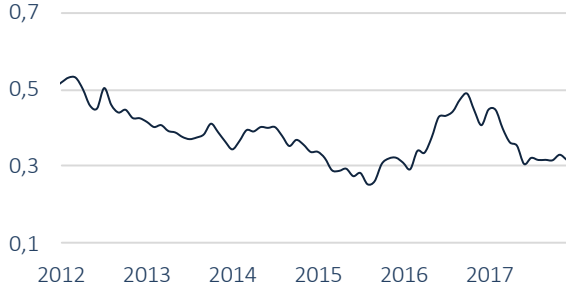
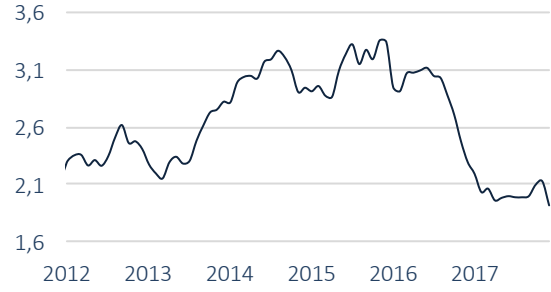
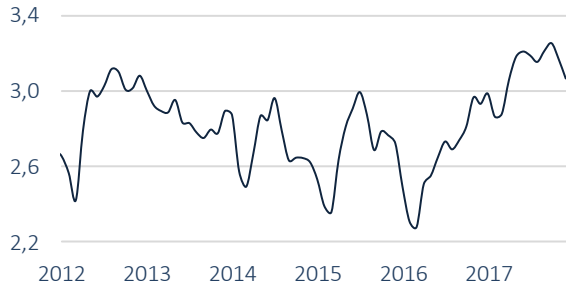
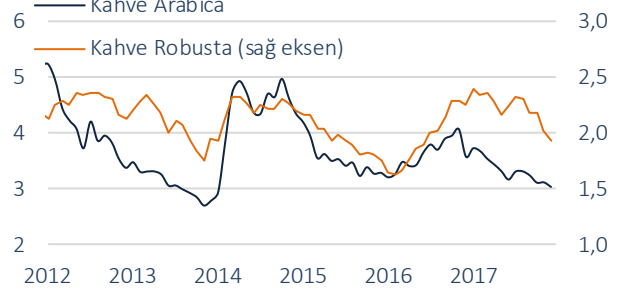
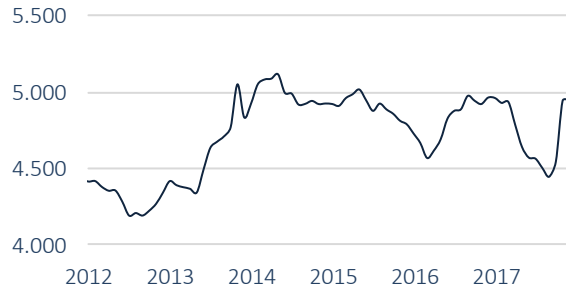
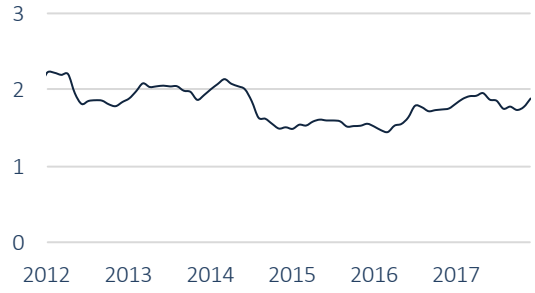
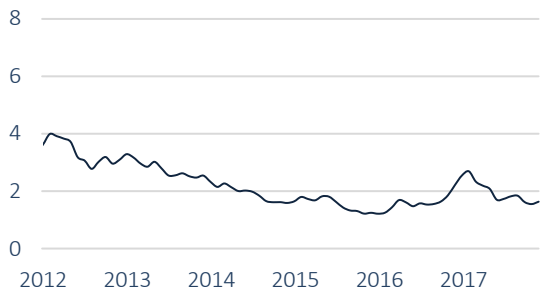
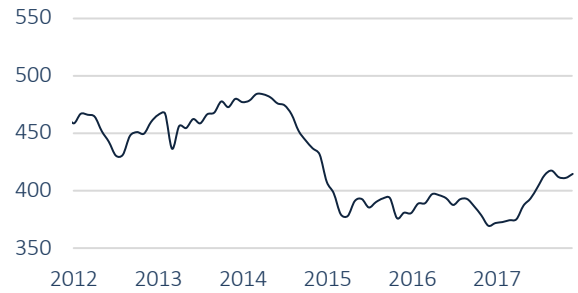
Altın ve Gümüş Fiyatları
(USD/troy ons)Platin
(USD/troy ons)

Tarım

Mısır
(USD/ton)Pirinç
(USD/ton)Buğday
(USD/ton)Kırmızı Et
(USD/kg)Soya Yağı
(USD/ton)Palm Yağı
(USD/ton)

Emtia Fiyatları

Tarım

Şeker
(USD/kg)Kakao
(USD/kg)Çay
(USD/kg)Kahve Fiyatları
(USD/kg)Tütün
(USD/ton)Pamuk
(USD/kg)Kauçuk
(USD/kg)Tomruk
(USD/metre küp)

Emtia Endeksleri ve Fiyatları: Gerçekleşme ve Tahminler

	Gerçekleşme				Tahmin			
	2000	2015	2016	2017	2018	2020	2025	
Endeksler								
Genel Endeks	40,9	71,6	64,8	74,4	76,3	79,4	85,5	
Enerji	39,4	64,9	55,0	68,0	70,8	74,9	81,6	
Enerji-Dışı	45,1	82,4	80,3	84,5	84,8	86,6	92,3	
Tarım	48,9	89,3	89,1	88,2	89,6	91,8	97,9	
Metal	38,2	66,9	63,0	78,2	76,5	77,0	81,2	
Değerli Madenler	23,5	90,6	97,5	97,8	96,5	95,0	91,3	
Fiyatlar								
Enerji								
Ham Petrol*	USD/varil	28,2	50,8	42,8	52,8	56,0	60,0	64,8
Kömür	USD/ton	26,3	57,5	65,9	88,4	70,0	55,0	57,4
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	3,90	7,26	4,56	5,65	5,70	6,00	6,90
Tarım								
Kakao	USD/kg	0,91	3,14	2,89	2,03	2,11	2,24	2,59
Kahve (Arabica)	USD/kg	1,92	3,53	3,61	3,32	3,35	3,36	3,38
Çay	USD/kg	1,88	2,71	2,64	3,10	3,09	3,08	3,04
Soya Yağı	USD/ton	338	757	809	845	861	882	939
Mısır	USD/ton	89	170	159	154,5	159	166	187
Pirinç	USD/ton	202	386	396	398,9	403	409	424
Buğday	USD/ton	114	204	167	174,2	179	188	213
Kırmızı Et	USD/kg	1,93	4,42	3,93	4,23	4,19	4,18	4,14
Şeker	USD/kg	0,18	0,30	0,40	0,35	0,36	0,36	0,37
Tomruk	USD/metreküp	275	389	387	395,2	399	407	428
Pamuk	USD/kg	1,30	1,55	1,64	1,84	1,87	1,93	2,06
Kauçuk	USD/kg	0,67	1,57	1,61	2,00	2,08	2,13	2,26
Metal								
Alüminyum	USD/ton	1.549	1.665	1.604	1.968	1.968	2.005	2.100
Bakır	USD/ton	1.813	5.510	4.868	6.170	6.118	6.257	6.618
Demir Cevheri	USD/kuru ton	28,8	55,8	58,4	71,8	57,0	50,8	55,2
Kurşun	USD/ton	454	1.788	1.867	2.315	2.500	2.465	2.381
Nikel	USD/ton	8.638	11.863	9.595	10.410	10.559	11.541	14.413
Kalay	USD/ton	5.436	16.067	17.934	20.061	20.426	20.834	21.890
Çinko	USD/ton	1.128	1.932	2.090	2.891	3.000	2.890	2.634
Altın	USD/troy ons	279	1.161	1.249	1.258	1.238	1.214	1.155
Gümüş	USD/troy ons	5,0	15,7	17,1	17,1	16,9	16,8	16,4
Platin	USD/troy ons	545	1.053	987	948	984	1.056	1.258

(*) Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Kaynak: Dünya Bankası, İAB hesaplamaları

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dr. Dođan Őengöl
Müdür Yardımcısı
dogan.sengul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Ařarkaya
Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılmasını nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.